

Sindssygelæger have ønsket. I Udlandet har man Sindssygehospitaler med et Landbrug paa 300—400 Tdr. Land. Det er dog vist i en Del Tilfælde mager Jord, der anvendes til Plantning og forskellige andre Ting, som ikke direkte høre ind under Landbruget. Men vi have ment, at det rent økonomisk set ikke vilde svare sig, om vi havde en Herregaard til Sindssygehospitalet, og naar vi faa et Landbrug paa 80 Tdr. Land, der drives paa intensiv Maade, vil der i Virkeligheden være Brug for mange sindssyge Patienters Arbejds-kraft. Man maa endvidere huske, at vi ogsaa ønske, at der skal være et stort og betydeligt Haveanlæg ved selve Hospitalet og ved de forskellige Funktions-nær-Boliger. For de nuværende Hospita-lers Vedkommende er der ved Aarhus Sindssygeanstalt 15 ha, ved Middelfart 9 og ved Oringe 30 ha, samt ca. 27 ha, der anvendes til Skov- og Havebrug, men alligevel bliver det ikke et nær saa betydeligt Areal som det, der stilles For-slag om ved Nykøbing. Der vil her blive Brug for de sindssyge Patienters Arbejds-kraft ved Landbruget, Haveanlægget og ved Vejarbejder, og der kan nævnes en hel Del andre Ting.

Hvis man vælger Nykøbing — det skal jeg blot i Forbigaaende nævne —, er det muligt, at der maa en Ekspropria-tionsbestemmelse ind i Loven, men det er den Slags Ting, der kan ske mellem anden og tredje Behandling; derfor skal jeg ikke udtale mig yderligere derom i Øjeblikket, det er muligt, det er det rigtige, at Jus-titsministeren i den Henseende stiller Forslag.

Vi have tilladt os at nedsætte Beløbet til selve Bygningerne med omtrent 26,000 Kr. Jeg vil gerne have Lov til at ud-tale, at vi i høj Grad — og i den Hen-seende er hele Udvalget enig — anerkende den højtærede Justitsministers Be-stræbelser for at økonomisere saa meget som muligt, og det ikke alene ved denne Lejlighed. Jeg tror, at ærede Medlem-mer have lagt Mærke til den højtærede Ministers Bestræbelser i saa Henseende. Men vi have dog ment, at det ved enkelte af de her foreslaaede Bygninger kunde være muligt at komme længere ned med Udgifterne, og vi have raadført os i saa Henseende med Ingeniøren og Arkitekten. Vi have ikke ment at kunne tilraade med Hensyn til selve Anstaltens Bygninger at gaa til en mindre Sum, end Lovforslaget foreslaar, men med Hensyn til andre Byg-

ninger, f. Eks. Overlægeboligen og For-samlingsbygningen — det findes for Resten nærmere omtalt i Betænkningen —, have vi antaget, at de i Betænkningen anførte Summer ville være tilstrækkelige, og at der for dem vil kunne bygges for de paa-gældende fuldt tilfredsstillende. I Almin-delighed ønske vi naturligvis at udtale, at der bør økonomiseres saa meget som muligt. Efter at vi have gjort Bekendtskab med den Ingeniør og den Arkitekt, der skulle lede dette Foretagende, tro vi, at vi i disse Folk have gode Arbejdsfæller, og at de ville være med til at udføre Ar-bejdet saa billigt som muligt. Det er jo, som tidligere udtalt, ikke tilstrækkeligt, at vi Rigsdagsmænd sidde og tale om Tingene, vi maa have Forbunds-fæller i Administra-tionen, og i dette Tilfælde spiller det en meget stor Rolle, hvorledes Arkitekten og Ingeniøren stille sig.

I alt vil der, naar vi vælge at lægge Hospitalet i Nykøbing, blive en Besparelse paa Ingeniørarbejdet og Bygningerne i For-hold til det, Lovforslaget foreslaar, paa om-trent 200,000 Kr. Med Hensyn til Inventar-et baade til Sikringsanstalten og Hospitalet er hele Udvalget enig om, at det maa udgaa foreløbig til en bedre Lejlighed, hvor vi kunne drøfte dette Spørgsmaal, det drejer sig om mange Hundredtusinde Kroner. Ved at læse Listen igennem have vi ment at kunne sætte Fingeren paa adskillige Ste-der, hvor man kunde komme noget læn-gere ned, end Lovforslaget angiver. Man kan saaledes ikke undgaa at lægge Mærke til, at der for et Landbrug, der er tænkt at være paa 30 Tdr. Land, skal medgaa til Besætning og Inventar m. v. 26,682 Kr. Jeg synes, der her trænges til en kritisk Gennemgang, og den højtærede Justits-minister er enig i, at vi udsætte Spørgsmaalet til ad Aare.

Hvad enten man nu vælger Nykøbing, Slangerup, eller hvad Resultat man kommer til, er det naturligvis nødvendigt i Forvejen at undersøge, om der er rigeligt Vand til Stede. Det er overhovedet noget af det vigtigste, før man bygger et Sinds-sygehospital. I den Henseende har Rigs-dagen sørgelige Erfaringer, idet man ved Middelfart ikke foretog disse Undersøgel-ser og derfor senere maatte bløde derfor. Hvilken Plads man nu vælger, maa man ved Prøveboring være fuldt paa det rene med, hvorvidt der er tilstrækkeligt Vand til et saadant Sindssygehospital, for det er utrolige Mængder, man bruger af netop dette værdifulde Produkt. I den Henseende